

ΣΥΝΕΔΡΙΟ > Το υπαρξιακό πρόβλημα της χώρας

Συνεδρίασε το συντονιστικό σώμα με θέμα το 2ο Συνέδριο

Το Σάββατο 22/2 πραγματοποιήθηκε η μηνιαία συνάντηση του συντονιστικού σώματος του Συνεδρίου. Στην αρχή της συνάντησης έγινε σύντομη αποτίμηση των δραστηριοτήτων του εγχειρήματος και ειδικότερα για την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε τις προηγούμενες μέρες στην Πάτρα με θέμα τον πόλεμο και την ανάγκη για ένα Κίνημα Ειρήνης. Κύριο θέμα της συζήτησης ήταν η διαμόρφωση μιας πρότασης για το Δεύτερο Συνέδριο και η προσπάθεια να περιγραφούν οι στόχοι και η μεθοδολογία προς αυτό.

Στην εισήγηση παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές για την προετοιμασία ενός δεύτερου, μεγαλύτερου συνεδρίου που προέκυψαν μέσα από σύνθεση των απόψεων που έχουν εκφραστεί έως τώρα, προκειμένου να διαμορφωθεί μια συνολική πρόταση η οποία όπως τονίστηκε δεν πρόκειται για τελική απόφαση αλλά για μια βάση συζήτησης ώστε να διαμορφωθεί ο χαρακτήρας του Συνεδρίου και τα θέματα που θα εξεταστούν. Το 2ο Συνέδριο προσανατολίζεται χρονικά για τον Νοέμβριο του 2025, έχοντας κατά νου ότι οι ραγδαίες εξελίξεις στην Ελλάδα και διεθνώς απαιτούν ευελιξία σε όποιο σχεδιασμό.

Στόχος της προσπάθειας αυτής είναι να δημιουργήσει τους όρους ενός ευρύτατου πολιτικού και επιστημονικού διαλόγου, συμβάλλοντας στην ανάδειξη των σημαντικότερων ζητημάτων που αφορούν την Ελλάδα αλλά και η καθιέρωση του Συνεδρίου ως σημαντικού γεγονότος, το οποίο φιλοδοξούμε να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής και στρατηγικής, αξιοποιώντας την υπαρκτή δυναμική που εμφανίζεται μέσα στην ελληνική κοινωνία. Στη συζήτηση που ακολούθησε, αποτυπώθηκε η γενική συμφωνία για τις παραπάνω κατευθύνσεις. Είναι κοινός τόπος ότι το Πρώτο Συνέδριο αποτέλεσε μια σημαντική εμπειρία, αλλά το Δεύτερο πρέπει να είναι ακόμη μεγαλύτερο και προσανατολισμένο στην προοπτική και την αναζήτηση απαντήσεων (με συνείδηση της δυσκολίας του εγχειρήματος) για τα κεντρικά ζητήματα. Επίσης πολλοί συνέδεσαν τους στόχους του Δεύτερου Συνεδρίου και συνολικότερα του εγχειρήματος μας με τις εξελίξεις που προκαλεί η κοινωνική διαμαρτυρία για τα Τέμπη, αποκαλύπτοντας την κρίση του πολιτικού συστήματος, την απουσία πολιτικών εναλλακτικών από την μία αλλά και την κοινωνική διαθεσιμότητα που δείχνει τον ορίζοντα των δυνατοτήτων από την άλλη. Πολλές παρεμβάσεις επέμειναν στην πιο ειδική επεξεργασία γύρω από κεντρικές θεματικές ενότητες (παραγωγή, άμυνα και εξωτερική πολιτική, παιδεία, θεσμοί και δημοκρατία κ.ά.) προτείνοντας και συγκεκριμένες θεματικές ομάδες εργασίας και προετοιμασίας των αντίστοιχων θεματικών του συνεδρίου. Επίσης φαίνεται να γίνεται απ' όλους κατανοητό ότι για να πετύχει το εγχείρημα, πρέπει να υπάρχει ευρεία συμμετοχή (τόσο γενικά, όσο και πιο ειδικά ανθρώπων με γνώσεις και εμπλοκή με τα ζητήματα που θα ανοίξουμε) και συλλογική προετοιμασία (βλέπε και προτάσεις Β. Ξυδιά και Δ. Ζιώτα για μορφές διαλόγου).

Αρκετή συζήτηση έγινε τέλος για την ανάγκη μεγαλύτερης οργανωτικότητας, καλύτερου σχεδιασμού, αξιοποίησης όλων των επαφών και των διαθεσιμότητων, έγκαιρης διαμόρφωσης του προγράμματος των εργασιών του 2ου Συνεδρίου κ.λπ., ώστε να έχουμε μια ουσιαστική και παραγωγική διαδικασία.

Δημοσιεύουμε παρακάτω δύο αρκετά ενδιαφέρουσες προτάσεις του Βασίλη Ξυδιά σχετικά με την πιο συμμετοχική διεξαγωγή του διαλόγου προς το Δεύτερο Συνέδριο, για την αποτελεσματικότερη χαρτογράφηση των προς διερεύνηση θεμάτων και την εξόρυξη δυνατοτήτων σύνθεσης και συμπε-

ρασμάτων. Πιστεύουμε ότι στην πορεία προς το 2ο Συνέδριο, αλλά και στην ίδια την διαδικασία του συνεδρίου, μορφές όπως αυτές που προτείνονται μπορούν να δοκιμαστούν και να παράξουν απτά αποτελέσματα αλλά και πολύτιμη πείρα για τη συνέχεια.

Δύο προτάσεις για έναν πιο συμμετοχικό διάλογο

■ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΞΥΔΙΑ

Το σημείωμα αυτό περιλαμβάνει δύο σκέψεις-προτάσεις για τα επόμενα βήματα του Συνεδρίου:

1. Η ιδέα της «Συνεδριακής Συνέλευσης», που πρότεται μετά το πέρας του πρώτου συνεδρίου,
 2. Η ιδέα ενός συγκεντρωτικού «Θεματικού Πίνακα» στον οποίο θα φαίνονται με έναν συνοπτικό και εποπτικό τρόπο όλα τα θέματα και οι προτάσεις που έχουν τεθεί στη συζήτηση.
- Στόχος και των δύο προτάσεων είναι μια πιο συλλογική, πιο συμμετοχική και πιο εξωστρεφής διαδικασία, που να κεφαλαιοποιεί το ενδιαφέρον και τη συσπείρωση που προκάλεσε το πρώτο Συνέδριο, οικοδομώντας ένα κοινό σώμα σκέψης και δράσης.

Συνεδριακή Συνέλευση

Προτείνω τη συγκρότηση μιας «συνεδριακής συνέλευσης» (π.χ. 100-120 άτομα), που το μεγαλύτερο μέρος της (π.χ. 75-90 άτομα) θα προκύψει με κλήρωση μεταξύ του συνόλου των εγγεγραμμένων στο συνέδριο, και ένα μικρότερο μέρος (π.χ. 25-30 άτομα) θα αποτελείται από πρόσωπα ορισμένα από την οργανωτική επιτροπή (Οι αριθμοί είναι ενδεικτικοί, και προφανώς θα εξαρτηθούν μεταξύ άλλων από τις πρακτικές δυνατότητες).

1. Η συνεδριακή αυτή συνέλευση συζητά επί τη βάσει συμμετοχικών διαδικασιών τύπου «world-café» ή άλλων παρεμφερών τεχνικών και μεθόδων «art of hosting» και «participatory leadership». Υπάρχει σχετική εμπειρία και άνθρωποι με ειδικευση που μπορούν να βοηθήσουν στην υποστήριξη μιας τέτοιας διαδικασίας.
2. Θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε με μια δοκιμή σε μια επιμέρους θεματική ημερίδα, ιδανικά όπου υπάρχει μια σχετική ωρίμανση της σχετικής συζήτησης, και να εξάγουμε συμπεράσματα που πιθανά να φανούν χρήσιμα και για άλλες θεματικές.

Θεματικός πίνακας

Η δεύτερη πρόταση είναι πιο τεχνική, συμπληρωματική της προηγούμενης. Είναι η κατάρτιση ενός «θεματικού πίνακα», που θα καταρτιστεί με τη συνεργασία της οργανωτικής επιτροπής και της συνεδριακής συνέλευσης. Ο πίνακας αυτός θα δείχνει με έναν γενικό εποπτικό τρόπο τα ζητήματα που έχουν θιγεί, καθώς και το επίπεδο ωρίμανσης της συζήτησης, τις

προτάσεις που έχουν κατατεθεί και τις συμφωνίες που έχουν επιτευχθεί για κάθε επιμέρους ζήτημα. (Βλέπε για παράδειγμα τον πίνακα).

Ο Θεματικός Χάρτης που προτείνω υπηρετεί έναν γενικότερο σκοπό, που είναι η ενίσχυση του συμμετοχικού χαρακτήρα του συνεδρίου. Χρειαζόμαστε λοιπόν έναν τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους φίλους να καταθέτουν τις θεματικές προτάσεις τους, και να βρίσκουν άλλους που συμφωνούν μαζί τους. Αυτό θα μπορούσε να διευκολυνθεί με έναν Θεματικό Χάρτη, που να βοηθά τον καθένα να έχει μπροστά του ένα πανόραμα των θεμάτων, των απόψεων, και των προτάσεων που τίθενται στη συζήτηση. Αυτός ο Θεματικός Χάρτης θα πρέπει να είναι «δυναμικός», δηλαδή να είναι ανοικτός σε διαρκή εμπλουτισμό. Και θα πρέπει να πλαισιώνεται και με άλλα οργανωτικά μέτρα.

α) Θεματική επιτροπή. Προτείνω τη σύσταση μιας ειδικής υποεπιτροπής της Οργανωτικής Επιτροπής, που θα έχει σαν στόχο να επιμελείται την κατάρτιση αυτού του διαρκώς ανοικτού-δυναμικού Θεματικού Χάρτη.

β) Ο Θεματικός Χάρτης θα πρέπει να έχει τη μορφή του Θεματικού Πίνακα που πρότεται (ή κάτι παρόμοιο). Ακόμα καλύτερα θα ήταν αν μπορούσαμε να φτιάχναμε ένα ειδικό τμήμα της ιστοσελίδας του Συνεδρίου, που να έχει μια δομή ιεραρχική παρόμοια με τη Wikipedia – ίσως και με τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, αν υπάρχουν άνθρωποι που να μπορούν να το αναλάβουν.

γ) Κάθε σύντροφος που θέλει να προτείνει ένα νέο θέμα, ή μια επιμέρους θεματική πτυχή στα υπάρχοντα θέματα, ή κάποιες προτάσεις κ.λπ., θα μπορεί να υποβάλλει τις σκέψεις-προτάσεις του με τους εξής τρόπους:

- i. Με ένα σημείωμα (όπως συνήθως).
- ii. Παρεμβαίνοντας στον διαδικτυακό αναρτημένο Θεματικό Χάρτη (υπό την τε-

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		ΔΙΑΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ		
ΓΕΝΙΚΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θεωρητικά Ζητήματα	Πολιτικές Κατευθύνσεις Στρατηγική & Τακτική	Πράξη Πολιτικές & Κοινωνικές Δράσεις-Πρωτοβουλίες
Α. Ιστορικό Πλαίσιο – Πολιτική Πράξη/Θεωρία – προοπτικές για την Ελλάδα • Ελληνισμός, ταυτότητα, πολιτισμός, ιστορία, προοπτική • Τεχνολογία και μέλλον της ανθρωπότητας (τεχνητή νοημοσύνη, μετάνθρωπος κλπ) • Δημοκρατία και πολιτική συμμετοχή, ανθρώπινα-πολιτικά δικαιώματα και δικαιοκρατία • Προοπτικές για τον Σοσιαλισμό, την Αριστερά, το Κομμουνιστικό κίνημα				
Β. Πολιτικό σύστημα – Πολιτικό υποκείμενο • Ελληνικό πολιτικό σύστημα, κίνδυνοι και δυνατότητες για τη δημοκρατία • Θεσμοί-Σύνταγμα (στρατηγική, μέτρα) • Διακοσύνη, Αξιονομία, κρατική διοίκηση • Ανεξαρτησία δημοσιογραφίας, Μέσο Ενημέρωσης, Κοινωνικά δίκτυα • Στρατηγική-Πολιτικές χειραφέτηση, ανεξαρτησίας, απελευθέρωσης στην Ελλάδα σήμερα • Πολιτικό υποκείμενο-εγχείρημα, μέθοδος-διαδικασίες συγκρότησης (πολιτικές ομάδες, λαός)				
Γ. Οικονομία – Εργασία • Χρέος, Νόμισμα, Τράπεζες, Σεισάγθεια • Οικονομική Ανάπτυξη, Παραγωγική Αναστροφή • Εναλλακτική Οικονομία, συνεργατισμοί • Εργασιακό πλαίσιο, εκμετάλλευση, αντίδρασεις εργαζομένων, συνδικαλισμός				
Δ. Γεωπολιτικά – Εθνικά • Παγκόσμιες γεωπολιτικές ανακατατάξεις, ενδεχόμενο πόλεμο, ο ρόλος των λαών • Ελλάδα: διεθνής θέση & εθνική στρατηγική σήμερα • Ελληνοτουρκικά, Κυπριακό, Βαλκάνια & Ανατ. Μεσόγειος • Μεταναστευτικό				
Ε. Κοινωνικό Κράτος • Υποδομές-Ενέργεια • Σύστημα Υγείας-Πρόνοιας • Εκπαίδευση, πολιτισμός • Δημόσιο και Κοινά στην Ελλάδα σήμερα				
Στ. Κοινωνία – Περιβάλλον • Πειστηρισμοί, προστασία κατοικίας και μικρής-μέσης ιδιοκτησίας • Δημογραφικό • Κλιματική αλλαγή (δημόσια συζήτηση, στρατηγική-μέτρα) • Περιβαλλοντικά ζητήματα (ρωτιές, ανεμογεννήτριες κ.ά.)				

λική έγκριση της Θεματικής Επιτροπής).

iii. Πάντα υπό την επιμέλεια της Θεματικής Επιτροπής, κάθε σύντροφος που θέλει να προτείνει ένα θέμα μπορεί να κάνει μια βιντεοσκοπημένη εισήγηση (το μέτρο αυτό θα βοηθήσει να υποκατασταθούν οι εκτός τόπου παρεμβάσεις που κάνουν διάφοροι σύντροφοι κατά τη διάρκεια των οργανωτικών συναντήσεών μας).

iv. Επιμέρους ομάδες που συμφωνούν μεταξύ τους μπορούν να κάνουν ειδικές συνεδρίες-συναντήσεις.

Με τον τρόπο αυτόν μπορούμε να φανταστούμε ένα διαρκώς «Ανοικτό και Συμμετοχικό Συνέδριο», με θέματα «διαφορετικών ταχυτήτων». Στην πορεία του συνεδρίου αυτού κάποια θέματα συζητούνται διεξοδικά και καταλήγουμε και σε συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής και δράσης, ενώ κάποια άλλα μπορούν να μένουν στο επίπεδο της ζύμωσης και της εν γένει ανταλλαγής απόψεων. Επίσης κάποια θέματα μπορούν να προωθούνται από επιμέρους μειοψηφικές ομάδες (στον βαθμό που η πλειοψηφία δεν τα θεωρεί προτεραιότητες, αλλά δεν έχει και αντιρρήσεις αρχής ώστε να θέτει βέτο στη συζήτησή τους ή στην ανάληψη κάποιων σχετικών πρωτοβουλιών).